

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технологій і дизайну
Кафедра індустрії моди в легкій промисловості

Декан факультету технологій
Тетяна ІВАНШЕНА

серпня 2024

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна Основи ергодизайну

Освітньо-професійна програма Індустрія моди в легкій промисловості

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Надопта Тетяна Анатоліївна
Профайл викладача	https://imlp.khmnu.edu.ua/nadopta-tetyana-anatolyivna/
E-mail викладача(ів)	nadoptate@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	+38097708089
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9595
Консультації	Очні: Відповідно до графіка, встановленого кафедрою Онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				залік	іспит
В	Д		1	4	120	51	17	34			69			+	

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Основи ергодизайну» є вибірковою компонентою, що може бути долучена до фахової підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості».

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для розробки виробів індустрії моди, з урахуванням анатомічних, фізіологічних, біомеханічних, екологічних, психологічних і соціокультурних факторів..

Завдання дисципліни. Ознайомити студентів із основними поняттями, принципами та методами ергодизайну; навчити використовувати антропометричні дані для створення ергономічних виробів; розвинути навички проектування з урахуванням функціональності, зручності та естетики; навчити використовувати ергономічні принципи в інклюзивному та універсальному дизайні; сформувати здатність до аналізу сучасних тенденцій та застосування отриманих знань у практичній діяльності

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати предмет та проблеми ергономіки; досліджувати структуру, архітектуру і якісну своєрідність тієї або іншої професії; вміти проектувати діяльність людини в системах «людина-одяг-середовище»; «людина-взуття-середовище», «людина-техніка-середовище» тощо; створювати дизайн-об'єкти (вироби легкої промисловості), керуючись ергономічними вимогами; здійснювати оцінку ефективності ергономічних рішень; визначати вихідні дані та здійснювати ергономічну оцінку середовища як системи.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема лабораторної роботи	Самостійна робота студента		
			зміст	год.	література
1-2	Вступ до ергодизайну	Лабораторна робота (далі ЛР) 1. Визначення антропометричних параметрів для розробки одягу за допомогою сучасних методів	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до виконання лабораторної роботи №1.	8	[1-3, 6]
3-4	Людина як об'єкт ергодизайну	ЛР 2. Визначення антропометричних параметрів для розробки взуття за допомогою сучасних методів	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до захисту лабораторної роботи № 1 та до виконання лабораторної роботи № 2.	9	[3-5, 7-9]
5-6	Ергономічні вимоги до одягу	ЛР 3. Аналіз біомеханіки руху людини	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до захисту лабораторної роботи № 2 та до виконання лабораторної роботи № 3.	7	[5, 6, 7]
7-8	Ергономічні вимоги до взуття	ЛР 4. Дослідження фізіологічного комфорту виробів індустрії моди	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до захисту лабораторної роботи № 3 та до виконання лабораторної роботи № 4.	10	[1-7]
9-10	Методологія проектування ергономічних виробів	ЛР 5. Дослідження ергономічних вимог до одягу для різних категорій споживачів	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до захисту лабораторної роботи № 4 та до виконання лабораторної роботи № 5.	8	[1-7, 9]
11-12	Психофізіологічні аспекти ергодизайну	ЛР 6. Дослідження ергономічних вимог взуття різного призначення	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до захисту лабораторної роботи № 5 та до виконання лабораторної роботи № 6.	8	[1; 2; 3; 4; 7]
13-14	Технологічні аспекти ергодизайну	ЛР 7. Дослідження психофізіологічних аспектів ергодизайну	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до захисту лабораторної роботи № 6 та до виконання лабораторної роботи № 7.	6	[1,3,5,7-9].
15-16	Сучасні тенденції ергодизайну	ЛР 8. Комплексна оцінка ергономічності виробів індустрії моди	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до захисту лабораторної роботи № 7 та виконання лабораторної роботи №8.	5	[2, 9].
17-18	Сучасні тенденції ергодизайну	Комплексна оцінка ергономічності виробів індустрії моди	Підготовка до захисту та захист лабораторної роботи № 8. Підготовка до тестового контролю з тем 1-8.	7	[1-9]

Примітка. * Лекції і лабораторні роботи проводяться раз у два тижні по дві години (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу)

занять).

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і лабораторні роботи згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати якісно і відповідно до графіка.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи, занятті. Пропущену лабораторну роботу студент зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись як наявним в аудиторіях кафедри комп'ютерним обладнанням, так і власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватись як для роботи в системі Модульного середовища, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання практичних робіт та пов'язаних із ними, власних завдань, які є частиною навчального процесу.

Лабораторні роботи виконуються індивідуально або групами, згідно з варіантами, що представлені у методичних вказівках до лабораторних робіт. Під час роботи над завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності. У разі наявності плагіату (спроба представити до захисту лабораторну роботу іншого варіанту) здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати практичну роботу згідно із його варіантом.

Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання і зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасна здача лабораторної роботи.

При цьому використовуються методи поточного контролю: захист лабораторних робіт; тестовий контроль з теоретичного матеріалу за темами.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Студент, який не набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу вважається невстигаючим. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота								Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік	
Лабораторні роботи №:									Тестовий контроль	За рейтингом
1	2	3	4	5	6	7	8			
ВК*:		0,7						0,3		0

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Оцінювання тестових завдань

Тестовий контроль для кожного студента складається з тестових завдань. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у таблиці.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, у %:

Співвідношення правильних відповідей (%) і оцінки за тест

Відсоток правильних відповідей	0–59	60–74	75–89	90–100
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Студент може проходити тестування в он-лайн режимі у Модульному середовищі для навчання. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для лабораторної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для самоконтролю з дисципліни

1. Що таке ергономічний дизайн і чому він важливий у сучасній індустрії моди?
2. Які основні принципи ергономічного дизайну застосовуються при розробці одягу?
3. Як антропометричні дані впливають на проектування ергономічного одягу?
4. Які є основні біомеханічні фактори, що необхідно враховувати при створенні взуття?
5. Як фізіологічний комфорт одягу пов'язаний з вибором матеріалів?
6. Які психофізіологічні аспекти потрібно враховувати при проектуванні взуття?
7. Як ергономічні вимоги до одягу можуть допомогти знизити фізичне навантаження?
8. Які фактори визначають комфорт взуття для людей з різними фізіологічними особливостями?
9. Що таке ергономічний дизайн в контексті інклюзивного одягу?
10. Які матеріали вважаються найбільш ергономічними для створення спортивного одягу?
11. Як кольори і текстури впливають на психологічний стан користувачів?
12. Які вимоги до дизайну одягу для людей з особливими потребами?
13. Як врахувати вікові особливості при розробці ергономічного одягу?
14. Які фізіологічні параметри необхідно враховувати при розробці взуття для дітей?
15. Як рухи людини впливають на конструкцію одягу?
16. Що таке «зона натягу» тканини і як її врахувати при розробці одягу?

17. Як психофізіологічні характеристики споживачів можуть вплинути на дизайн продукції?
18. Які критерії потрібно враховувати для забезпечення ергономічного комфорту взуття?
19. Які методи використовуються для тестування ергономічних властивостей взуття?
20. Як технології забезпечують інноваційні рішення в ергономічному одязі?
21. Які сучасні тенденції в дизайні ергономічного одягу існують сьогодні?
22. Як ергономічний дизайн допомагає знизити травматизм на робочих місцях?
23. Які методи використовуються для оцінки ергономічних властивостей предметів одягу?
24. Як анатомічні особливості людини впливають на створення ергономічних моделей?
25. Як вибір матеріалів впливає на функціональність та комфорт одягу?
26. Які етапи проходить процес проектування ергономічного одягу?
27. Як ергономіка впливає на сприйняття стилю та дизайну одягу?
28. Які інноваційні технології використовуються для створення ергономічного взуття?
29. Як ергономічні вимоги до одягу змінюються в залежності від кліматичних умов?
30. Як соціокультурні фактори впливають на ергономічні вимоги до модного одягу?

9 Рекомендована література

Основна

1. Пуць В. С. Основи ергономіки та художнього конструювання: навчальний посібник / В. С. Пуць, Г. В. Єфімчук. – Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2018. – 128 с.
2. Основи ергономічного дизайну: навчальний посібник / Свірко В.О., Бойчук О.В., Голобородько В.М., Рубцов А.Л. Київ: НАУ друк, 2011. – 300 с.
3. Ергономіка. Основи ергономічного дизайну. Навчально-методичний посібник / Гервас Ольга Геннадіївна. – Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. - 210 с.
4. Гурін В. А. Основи промислових технологій і матеріалознавства : навч. посіб. / В. А. Гурін, В. П. Востріков, Л. В. Кузьмич. – Рівне : НУВГП, 2019. – 310 с.
5. Проектування технологічних процесів швейного підприємства: навчальний посібник / В.С. Горобчишина, Л.В. Буханцова – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 276 с.

Додаткова

6. Тимофєєва Л.А., Комарова Г.Л. Методи оцінки управління якістю продукції: Конспект лекцій. – Харків: УкрДАЗТ, 2014. – 32 с.
7. Домбровський А. Б. Основи технології виробів. Технологічні процеси : навч. посіб. / А. Б. Домбровський, Г. Є. Лобанова, О. А. Михайловська, І. Т. Солтик. – Хмельницький : ХНУ, 2019. – 122 с.
8. Довідник технологічних послідовностей виготовлення одягу: Навчальний посібник / В.С. Горобчишина. – Хмельницький: ХНУ, 2007. - 292 с.
9. Управління якістю товарів: навч. посібник / А. М. Одарченко, Д. М. Одарченко, М. С. Одарченко, О. О. Лісніченко, Я. М. Черненко. – Х. : ХДУХТ, 2018. – 270 с. - Режим доступу до ресурсу: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/8583/1/Navch_posib_Upravlin_yakisty_u_tovariv_2018.pdf